

MAHBOD SERAJI

DE
DAKTUINEN
VAN
TEHERAN

Vertaling Mieke Trouw

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2009 Mahbod Seraji
Oorspronkelijke titel: *Rooftops of Tehran*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2021 HarperCollins Holland
Vertaling: Mieke Trouw
Omslagontwerp: Karin van der Meer
Omslagbeeld: Shutterstock
Lezersvragen: © 2009 Penguin Group (USA) Inc.
Foto auteur: Sepi Seraji
Zetwerk: ZetSpiegel, Best
Druk: Scandbook UAB, Lithuania

ISBN 978 94 027 0643 7
ISBN 978 94 027 6032 3 (e-book)
NUR 302
Eerste druk januari 2021

Originele uitgave verschenen bij New American Library, een divisie van Penguin Group Inc., New York, Verenigde Staten.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Winter 1974

Psychiatrisch Ziekenhuis Roozbeh, Teheran

Ik hoor iemand op monotone wijze versregels voordragen, woorden die als water tegen de rand van mijn bewustzijn kabbelen.

*Als ik een boek had, zou ik het lezen.
Als ik een lied kende, zou ik het zingen.*

Ik kijk om me heen en zie een paar meter verderop een oude man staan, die eentonig en wezenloos dichtregels opdreunt. De omgeving komt me niet bekend voor. De blauwe badjas die ik draag, de rolstoel waarin ik zit, het zonlicht dat tussen de zonneschermen door piept en me verwarmt – alles is vreemd voor me.

*Als ik een dans kende, zou ik hem dansen.
Als ik een rijm kende, zou ik het chanten.
Als ik een leven had, zou ik het riskeren.
Als ik vrij kon zijn, zou ik het erop wagen.*

Buiten, in de tuin, schuifelen andere mannen rond. Of ze nu jong of oud zijn, dik of dun, ze dragen allemaal een blauwe badjas en ze hebben allemaal iets vreemds over zich. Ze zien er verloren uit.

Opeens voel ik een golf van emoties van mijn borst naar mijn keel stijgen. Een kleine verpleegster met een vriendelijk, rond gezicht dat me aan een appel doet denken, rent naar me toe. Ze zet haar handen op mijn schouders en schreeuwt: 'Ik heb assistentie nodig, ik heb assistentie nodig!' Een man in een wit uniform holt naar ons toe en probeert me in de rolstoel te drukken.

'Blijf zitten, lieverd. Blijf zitten,' roept Appelsnoet, wat waarschijnlijk betekent dat ik me beweeg. Ik probeer stil te zitten en kijk naar de oude man. Vanaf de andere kant van de kamer staart hij me aan en herhaalt koortsachtig zijn mantra.

Als ik een paard had, zou ik erop rijden.

Als ik een paard had, zou ik erop rijden.

Als ik een paard had...

Ik word naar een kamer met een bed gebracht, en Appelsnoet zegt: 'Ik geef je een kalmeringsmiddel, lieverd. Daarvan ga je je beter voelen.'

Ik voel een prikje in mijn arm, en ineens worden mijn hoofd en armen ondraaglijk zwaar en vallen mijn ogen dicht.

1

Zomer 1973
Teheran

Mijn vrienden, mijn familie en mijn steeg

In Teheran is het gebruikelijk om 's zomers op het dak te slapen. De droge hitte van de dag neemt na middernacht af, en als we op het dak slapen, worden we wakker met de eerste zon op ons gezicht en frisse lucht in onze longen. Mijn moeder is er fel op tegen en zegt elke avond waarschuwend tegen me: 'Elk jaar vallen er honderden mensen van de daken.' Mijn beste vriend, Ahmed, en ik lachen dan stilletjes naar elkaar en lopen de trap op om de nacht door te brengen onder de sterren, die zo dichtbij lijken dat we ze voor ons gevoel kunnen aanraken. Onder ons verandert de steeg in een lappendeken van straatlantaarns, schaduwen en geluid. Een auto snort extra langzaam door de verlaten straat om niemand wakker te maken, en in de verte klinkt opdringerig geblaf van een straathond.

'Ik hoor je moeder roepen,' mompelt Ahmed in het donker. Ik glimlach en geef hem plagerig een schop, die hij makkelijk kan ontwijken door weg te rollen.

Ons huis is het hoogste van de hele buurt, waardoor ons dak een ideale plek is om naar de sterren te kijken. Dat doen we vaak; het is

zelfs een van onze favoriete bezigheden om sterren te vernoemen naar onze vrienden en de mensen van wie we houden.

‘Heeft iedereen een ster?’ vraagt Ahmed.

‘Alleen aardige mensen.’

‘En hoe aardiger je bent, hoe groter je ster, hè?’

‘Groter en feller,’ zeg ik, zoals altijd wanneer hij die vraag stelt.

‘En je ster wijst je toch de weg als je in de problemen zit?’

‘Ja. En de sterren van je dierbaren ook.’

Ahmed doet een oog dicht en steekt zijn duim omhoog om een van de fellere sterren aan het zicht te onttrekken. ‘Ik ben het beu om naar die grote, dikke kop van jou te kijken.’

‘Nou, houd dan je mond en ga slapen,’ zeg ik lachend. Ontspannen kijk ik naar de fluwelige leegte tussen alle speldenprikjes van licht. Mijn blik dwaalt naar de lager gelegen horizon en richt zich op de vertrouwde pieken en dalen van het Alborzgebergte, dat zich tussen de woestijn en de blauwgroene Kaspische Zee door slingert. Even word ik afgeleid door de vraag of de duisternis zwart is of zo diepblauw dat ze alleen maar inktzwart lijkt.

‘Mensen zijn bang in het donker. Sans gêne. Hoe zou dat komen?’ vraag ik peinzend. Ahmed grinnikt. Ik hoef niet te vragen waarom; ik weet dat hij het grappig vindt dat ik zulke aparte woorden gebruik – het gevolg van een leven lang veel lezen. Mijn vader riep Ahmed en mij eens bij zich en vroeg me in het bijzijn van familie en vrienden waar het leven volgens mij om draaide. Ik antwoordde meteen dat het leven een willekeurige reeks prachtig opgebouwde vignetten was, losjes met elkaar verbonden door een streng van personages en tijd. Ik geneerde me toen mijn vaders vrienden voor me applaudisseerden. Ahmed boog zich naar me toe en fluisterde: ‘Nog even, en je wordt benoemd tot oudste zeventienjarige van de wereld, vooral als je dingen blijft zeggen als “sans gêne” en “prachtig opgebouwde vignetten”.’

De zomervakantie is net begonnen en in de herfst beginnen Ahmed en ik aan ons laatste jaar op de middelbare school. Zoals

iedere zeventienjarige kijk ik ernaar uit om van school te gaan, maar dat verwachtingsvolle, energieke gevoel wordt getemperd door mijn vaders plannen om me naar de Verenigde Staten te sturen en me civiele techniek te laten studeren. Lang geleden werkte mijn vader als ranger, en moest hij de genationaliseerde wouden beschermen tegen criminelen die illegaal bomen kapten. Nu werkt hij als regiomanager en moet een leger van rangers verslag aan hem uitbrengen.

‘Iran heeft dringend behoefte aan ingenieurs,’ zegt mijn vader. Hij grijpt elke gelegenheid aan om me daaraan te herinneren. ‘We staan op het punt om van een traditioneel landbouw- en veeteeltland te veranderen in een geïndustrialiseerd land. Iemand met een ingenieursdiploma van een Amerikaanse universiteit verzekert zich van een gouden toekomst voor zichzelf en zijn gezin, en daarnaast wordt hij de rest van zijn leven met de fraaie, prestigieuze titel “meneer de ingenieur” aangesproken.’ Ik houd van mijn vader en zou nooit ongehoorzaam zijn, maar ik heb een hekel aan wiskunde. Daarnaast heb ik totaal geen zin om ingenieur te worden, en ik zou het afschuwelijk vinden om meneer de ingenieur te worden genoemd. In mijn dromen kies ik een literatuurstudie en bestudeer ik de filosofie van de oude Grieken, de evolutie, het marxisme, de psychoanalyse, de Irfanleer en het boeddhisme. Of ik doe een filmstudie en word schrijver of regisseur, iemand die verhalen vertelt die de moeite waard zijn.

Voorlopig woon ik met mijn ouders in een middenklassenbuurt. We hebben een karakteristiek Iraans huis met een bescheiden achtertuin, een grote logeerkamer en een *hose*, een vijvertje in de voortuin. Net als in elke andere buurt in Teheran zijn er hoge muren tussen de huizen gebouwd. Ons huis telt een begane grond en een volledige eerste verdieping. Mijn kamer beslaat een klein stukje van de tweede verdieping, die verder bestaat uit een enorm terras met een stevige stalen trap naar het dak. Ons huis is het hoogste van de hele buurt en ligt op het zuiden.

‘Ik zou een huis op het noorden nog niet eens cadeau willen krijgen,’ zegt mijn moeder regelmatig. ‘Dan heb je nooit zon binnen. Dat is een broedplaats voor bacteriën.’ Mijn moeder heeft de middelbare school niet afgemaakt, maar spreekt over gezondheidsproblemen met het gezag van iemand die aan Harvard heeft gestudeerd. Ze heeft een geneesmiddel tegen elke kwaal: kruidenthee om depressies te genezen, kameeldoornrankjes om nierstenen te verpulveren, vermalen bloemen om sinusinfecties te bestrijden, gedroogde bladeren die je van acne afhelpt en pillen om even groot te worden als een boom – hoewel zijzelf de indrukwekkende lengte van een meter vijftig heeft.

De vredige rust van elke zomernacht vervaagt door de geluiden van gezinnen die aan hun dag beginnen. Het is druk in onze steeg, er zijn kinderen van allerlei leeftijden op straat. Jongens rennen schreeuwend en knokkend achter goedkope plastic voetballen aan, en meisjes gaan bij elkaar langs en doen wat meisjes samen doen. Vrouwen verzamelen zich op verschillende plaatsen in de steeg, waardoor je makkelijk kunt zien met wie ze graag omgaan. Ahmed heeft de verzamelde vrouwen in drie groepen ingedeeld: het oostelijke, het westelijke en het centrale roddelcomité.

Ahmed is een lange, magere jongen met donkere gelaatstreken en een stralende glimlach. Volgens mijn moeders deskundige oordeel blaakt hij van gezondheid met zijn sterke, slanke lichaam, brede, krachtige kaak en heldere, lichtbruine ogen. Hij is geliefd bij onze buurtgenoten, en hij is grappig. Ik zeg tegen hem dat hij een groot komiek zou kunnen worden als hij zijn door God gegeven talent serieuzer nam.

‘Ja, ik moet serieuzer zijn,’ zegt hij. ‘Ik kan de meest serieuze grappenmaker van het land worden!’

Ik ken Ahmed sinds mijn twaalfde, toen ons gezin in deze buurt kwam wonen. We zagen elkaar voor het eerst toen drie pestkoppen me op school in elkaar sloegen. Alle andere leerlingen keken werke-

loos toe, maar Ahmed schoot me te hulp. De jongens waren groot, breed en gemeen, en ondanks onze heroïsche pogingen kregen we er allebei flink van langs.

‘Ik ben Pasha,’ zei ik na de knokpartij.

Ahmed glimlachte en gaf me een hand. ‘Waar ging die ruzie eigenlijk over?’ vroeg hij.

Ik lachte. ‘Weet je niet waarom ze me sloegen? Waarom heb je me dan geholpen?’

‘Drie tegen één! Dat vind ik oneerlijk. Ik wist natuurlijk wel dat we niet konden winnen, maar met mijn hulp was de strijd in elk geval niet zo oneerlijk.’

Op dat moment wist ik heel zeker dat Ahmed voor altijd mijn beste vriend zou blijven. Door zijn hoffelijkheid en zijn optimistische houding vond ik hem meteen aardig. De ervaring vormde een band tussen ons en zette mijn vader – een voormalige bokskampioen in de zwaargewichtklasse – ertoe aan om ons bokslessen te geven, zeer tegen de zin van mijn moeder in.

‘Je maakt vechtersbazen van die jongens,’ mopperde ze tegen mijn vader, die totaal niet gevoelig was voor haar kritiek. Als tegenmaatregel stak ze elke avond na het eten een glas amberkleurige vloeistof naar me uit, een drankje met de geur van paardenpis op een warme zomerdag. ‘Dit neutraliseert wat je vader met je stemmingen doet,’ verzekerde ze me als ze me dwong om het misselijkmakende brouwsel op te drinken.

Ik vond boksen ontzettend leuk, maar mijn moeders remedie zorgde er bijna voor dat ik ermee stopte.

Na een paar maanden trainen werden onze boksstoten zelfverzekerd – kort en snel, maar hard als het nodig was – en begon ik zin te krijgen om weer met de drie pestkoppen op school op de vuist te gaan. Mijn vader ving op dat we wraak wilden nemen en stak er een stokje voor.

‘Ga eens zitten, meneer Pasha,’ zei hij op een dag na de training. Hij wees op Ahmed. ‘Kom jij er ook bij?’

‘Natuurlijk, meneer Shahed,’ zei Ahmed. Toen hij naast me zat, fluisterde hij: ‘Volgens mij zitten we in de nesten, meneer Pasha!’

‘Wie leert boksen,’ begon mijn vader bedachtzaam, ‘treedt toe tot de broederschap van atleten die nooit de hand opheffen tegen mensen die zwakker zijn dan zij.’

Mijn moeder staakte haar bezigheden en kwam aanlopen om met een strenge blik naast mijn vader te gaan staan.

‘Maar pap, als we geen mensen in elkaar slaan die zwakker zijn dan wij, wie moeten we dan in elkaar slaan?’ vroeg ik verbijsterd. ‘En het zou toch dom zijn om het op te nemen tegen mensen die sterker zijn dan wij?’

Mijn vader keek opzettelijk niet naar mijn moeder, die naar hem staaarde als een tijger die vlak voor de laatste, beslissende sprong een hert bestudeert.

‘Ik heb je leren boksen om te zorgen dat je je kunt verdedigen,’ mompelde hij. ‘Ik wil niet dat je ruzie zoekt.’

Ahmed en ik geloofden onze oren niet.

‘Belof me dat je de code van onze broederschap altijd zult respecteren,’ drong mijn vader aan.

Waarschijnlijk reageerden we te traag.

‘Belof het me,’ herhaalde hij, nu op hardere toon.

En zo traden Ahmed en ik met tegenzin toe tot de broederschap van atleten die nooit pestkoppen aftuigden die zwakkere jongens in elkaar sloegen. Destijds wisten we natuurlijk niet dat die broederschap niet bestond.

‘Iraj boft dat we dat moesten beloven van je vader,’ zegt Ahmed, waardoor we allebei in de lach schieten.

Iraj is een klein, groezelig joch met een lange, puntige neus en een zonverbrand gezicht dat hem de aanblik van een Indiër geeft. Hij is slim, haalt de beste cijfers van de klas en is dol op natuurkunde en wiskunde, de twee vakken die ik juist het meest verfoei.

Ik ben ervan overtuigd dat Iraj Ahmeds oudste zus leuk vindt,

want hij kan zijn ogen niet van haar afhouden als ze in de steeg is. Iedereen weet dat je niet op de zus van een vriend hoort te vallen alsof ze een meisje uit een andere buurt is. Als ik Ahmed was en Iraj naar mijn zus zag staren, zou ik hem een ongenadig pak op zijn donder geven. Maar ik ben Ahmed niet. 'Hé,' roept hij bijvoorbeeld, een lachje onderdrukkend als Iraj van hem schrikt. 'Sta niet zo naar mijn zus te staren, anders verbreek ik mijn gelofte aan het geheiligde genootschap der boksbroederschap.'

'Het geheiligde genootschap der boksbroederschap?' fluister ik met omgekrulde mondhoeken. 'Genootschap en broederschap betekenen bijna hetzelfde. Dat is dubbelop.'

'O, houd toch je mond,' zegt Ahmed lachend.

Iraj is de schaakkampioen van onze buurt. Hij is zo goed dat niemand meer tegen hem wil spelen. Wanneer wij in de steeg voetballen, zit Iraj tegen zichzelf te schaken.

'Wie wint er?' vraagt Ahmed met een grijns. Iraj doet of hij het niet hoort. 'Heb je jezelf weleens verslagen?' vraagt Ahmed. 'Dat zou je best kunnen, hoor, als je verdorie niet zo geobsedeerd was door mijn zus.'

'Ik ben niet geobsedeerd door je zus,' mompelt Iraj. Hij heft zijn ogen ten hemel.

'Nee hoor, túúrlijk niet,' zegt Ahmed. 'Maar als je jezelf niet genadeloos kunt afdrogen, wil ik het met alle plezier voor je doen.'

'Weet je,' zeg ik plagerig, 'ik was eerst boos op hem omdat hij naar je zus keek, maar misschien is het helemaal niet zo erg om een schaakkampioen als zwager te hebben.'

'Ga je mond spoelen,' gromt Ahmed, 'anders duik ik in je moeders voorraadkast en maak ik kruidenthee waarvan je haar op je tong krijgt.'

Dreigen met nóg een drankje legt wel enig gewicht in de schaal, want mijn moeder heeft haar intuïtie aan haar unieke kennis gekoppeld en is tot de conclusie gekomen dat ik erg introvert ben.

‘Weet je wat er met binnenvetters gebeurt?’ vraagt ze. Ze wacht niet eens op mijn antwoord. ‘Die worden ziek.’ Als ik protesteer en zeg dat ik helemaal niet introvert ben, herinnert ze me aan de keer dat ik als vierjarige van de trap viel. Die dag hadden we twee tantes, twee ooms en mijn grootouders op bezoek, en mijn moeder gokt dat die val – van twee trappen, maar liefst – de toekijkende familieleden bijna twee hartaanvallen, drie beroertes en een handjevol kleine maagzweren opleverde.

‘Je brak je scheenbeen op drie plaatsen!’ zegt ze bestraffend. ‘De dokter zei dat hij bij dergelijke breuken volwassen mannen had zien huilen, maar jij gaf geen kik. Weet je wat dat soort stress met je lijf doet?’

‘Nee,’ zeg ik.

‘Daar krijg je kanker van.’

Daarna spuwt ze drie keer om die gedachte te ontkrachten.

Omdat ze me van mijn introversie af wil helpen, staat ze erop dat ik een donker brouwsel drink met het uiterlijk en de geur van afgewerkte motorolie. Ik klaag dat haar middeltje smerig smaakt, maar ze zegt dat ik mijn mond moet houden en niet zo moet zeuren.

‘Je wilde met dit drankje toch juist zorgen dat ik vaker mijn mond opendeed?’ zeg ik tegen haar.

‘Stil zijn,’ beveelt ze. ‘Zaniken telt niet. Als je succesvol wilt worden, moet je jezelf dwingen extravert te zijn,’ legt ze uit. ‘Introverte mensen worden eenzame dichters of berooide schrijvers.’

‘Dus van de motorolie word je extravert,’ zegt Ahmed op een dag peinzend, ‘en van de paardenpis kruip je weer in je schulp.’ Hij schudt meelevend zijn hoofd. ‘Jij bent totaal verknipt tegen de tijd dat je moeder klaar met je is.’

2

Faheemehs tranen en Zari's natte haar

Tijdens onze zomernachten op het dak genieten we van de veilige, weidse ruimte die het panoramische uitzicht ons biedt. Hier staan geen muren om onze woorden, hier bestaat geen angst die onze gedachten vormt. Urenlang luister ik naar verhalen over Ahmeds stilzwijgende ontmoetingen met Faheemeh, het meisje op wie hij verliefd is. Zijn stem klinkt milder en zijn blik wordt zachter als hij beschrijft dat ze haar lange, zwarte haar naar achteren gooide toen ze naar hem keek – en dat dat moet betekenen dat ze ook gek op hem is. Waarom zou ze anders haar hals strekken om met hem te communiceren? Mijn vader zegt dat Perzen geloven in geluidloze communicatie; een blik of gebaar zegt meer dan een heel boek. Mijn vader is heel goed in zwijgend communiceren. Als ik me misdraag, doet zijn afkeurende blik me meer pijn dan duizendmaal een draai om mijn oren.

Ik luister naar Ahmed, die onophoudelijk blijft kwebbelen over Faheemeh, maar mijn blik dwaalt meestal naar de tuin van onze burens. Het gezin bestaat uit een meisje dat Zari heet, haar ouders en haar broertje Keivan. Ik heb Faheemeh nog nooit van dichtbij

gezien, dus als Ahmed het over haar heeft, stel ik me Zari voor: haar verfijnde jukbeenderen, haar glimlachende ogen en haar bleke, zachte huid. Op de meeste zomeravonden zit Zari onder de kersenboom op de rand van hun hose te lezen, met haar welgevormde voeten in het koele water. Ik zorg dat ik niet te lang naar haar staar, want ze is verloofd met mijn vriend en wijze leidsman, Ramin Sobhi, een derdejaarsstudent politicologie. Hij studeert aan de universiteit van Teheran en alle mensen, ook zijn ouders, noemen hem Doctor. Het hoort niet om op het meisje van een vriend te vallen, en telkens wanneer ik aan Doctor denk, verdrijf ik elke gedachte aan Zari. Ahmeds verliefde geklets maakt het echter moeilijk om bij de les te blijven.

Elke dag fietst Ahmed tien minuten naar de buurt van Faheemeh, in de hoop dat hij een glimp van haar opvangt. Hij zegt dat ze twee oudere broers heeft die haar als haviken beschermen, en dat iedereen in de buurt weet dat ongepaste belangstelling voor hun zus je een gebroken neus, een ontwrichte kaak en minstens één blauw oog oplevert. Als Faheemehs broers wisten dat hij verliefd op haar was, zouden ze regelen dat zijn oren zijn grootste lichaamsdeel werden, zegt Ahmed – waarmee hij bedoelt dat ze hem in stukjes zouden snijden.

Omdat Ahmed zich niet zomaar laat tegenhouden, is hij een keer met opzet tegen een muur gefietst toen Faheemehs broers in de steeg waren. Hij jammerde en kreunde van de pijn, en Faheemehs broers namen hem mee naar huis, waar ze hem een paar aspirientjes gaven en zijn pijnlijke pols stevig inzwachtelden. Faheemeh, die vlak bij hen stond, had maar al te goed door waar die knappe onbekende jongen mee bezig was.

Sindsdien heeft Ahmed niets meer te vrezen als hij Faheemehs steeg in rijdt. Hij brengt vele uren door met Faheemehs broers en bespreekt uitentreuren de huidige spelers in het Iraanse nationale voetbalelftal en de spelers aan wie de eer misschien volgend jaar te beurt valt. Hij zegt het niet erg te vinden dat hij zich stierlijk verveelt bij de broers; zolang hij in Faheemehs buurt kan zijn, vindt hij

alles best. Ze voetballen de hele middag in de steeg en Ahmed wil per se in het doel staan, ook al is hij een waardeloze keeper. Terwijl de andere jongens in de verzengende middaghitte achter de bal aan rennen, staat Ahmed stil. Hij doet of hij het doel van zijn team verdedigt, maar in werkelijkheid kijkt hij naar Faheemeh, die hem vanaf het dak van haar huis gadeslaat.

Al na een paar potjes wordt Ahmed uit het doel gehaald. Hij wordt zo in beslag genomen door Faheemeh dat hij nooit klaarstaat om aanvallen te pareren, en zijn team verliest altijd met minstens vijf of zes doelpunten verschil. Als Ahmed aanvaller wordt, begint zijn team weer te winnen, maar nu moet hij achter de bal aan rennen, wat betekent dat hij geen heimelijke blikken meer kan wisselen met Faheemeh.

Daarom komt Ahmed bij mij. Hij heeft een plan. Ik moet de volgende dag met hem meegaan naar Faheemehs steeg. Hij zal me aan zijn nieuwe vrienden voorstellen en zorgen dat ik bij het team van de tegenstander word ingedeeld. Tijdens een cruciale actie moet ik in de richting van zijn knie schoppen, en hij zal doen of hij heel hard valt en een flinke blessure oploopt. Dan moeten ze hem wel weer in het doel zetten, want rennen kan hij natuurlijk niet meer. Hij wordt dan een zwaar geblesseerde keeper die ondanks zijn helse pijn doorspeelt, wat ongetwijfeld indruk zal maken op Faheemeh.

Ik stem ermee in, maar ben wel bang dat ik het bij Faheemeh verbrui als ik Ahmed onderuithaal. Bij de gedachte dat we haar een keer gaan vertellen dat het een smoes was om Ahmed weer in het doel te krijgen, knap ik een beetje op.

‘Pas wel op dat je me niet echt blesseert,’ waarschuwt Ahmed met een glimlach.

‘Zorg jij maar dat er een orthopedisch chirurg klaarstaat, jongen,’ zeg ik, in gedachten warmlopend voor de volgende dag.

‘Kom op, je weet dat ik broze botten heb. Schamp me maar, dan doe ik de rest.’

Het plan wordt meesterlijk uitgevoerd. Ahmed verdient een Oscar voor zijn rol als zwaar getroffen jongen, en een gouden medaille omdat hij ondanks zijn vreselijke blessure nog bereid is te keepen. Kijkend naar zijn gezicht, dat straalt in de wetenschap dat Faheemeh toekijkt, ben ik bang dat hij zich écht zal blesseren met zijn moedige duiken naar links, naar rechts en onder de voeten van onze aanvallers, want per slot van rekening spelen we op asfalt. Hij slaat al onze aanvallen af. Hij schaaft zijn handen en ellebogen en scheurt zijn broek rond de knie. Telkens wanneer hij een bal van ons stopt, vertrekt zijn gezicht van de pijn. Hij gooit de bal terug en kijkt naar het dak, waar Faheemeh aandachtig toekijkt. Eén keer zie ik haar zelfs naar hem glimlachen.

Een van Faheemehs broers ziet mij naar het dak kijken. Ik weet meteen dat ik het bij hem heb verknald, net zoals Iraj het bij mij heeft verknald omdat hij naar Ahmeds zus staart. Bij het afscheid geeft hij me geen hand. Heimelijk neem ik hem op. Hij is groter en breder dan ik. Ik vertrek met de geruststellende wetenschap dat ik de regels van het geheiligde genootschap der boksbroederschap niet overtreed als hij ooit lullig doet tegen Ahmed of mij.

Er gaan een paar weken voorbij. Ik zit in het donker op het dak, en mijn oren en ogen genieten van de zachte bries die de boomtoppen laat dansen en ruisen als ik de deur naar Zari's tuin open en dicht hoor gaan.

Niet kijken, denk ik vastberaden, maar mijn ademhaling versnelt en wordt oppervlakkig zodra mijn lichaam het geluid herkent. *Het kan Keivan zijn*, redeneer ik. Ik besluit mijn ogen dicht te doen, maar mijn hart gaat wild tekeer als ik beseft dat mijn gehoor daarvan alleen maar scherper wordt. Blote voeten lopen door de tuin, en dan hoor ik het water in de hose lispelen als ze langzaam met haar benen door het vijvertje waadt. De bladzijden van haar boek worden omgeslagen met het zachte, ritmische gesis dat ik zo goed ken van al mijn eigen leesuurtsjes. Ze heeft vier bladzijden gelezen

tegen de tijd dat Ahmed op mijn dak arriveert. Hij gaat zwijgend op het muurtje tussen onze daken zitten en steekt met trillende handen een sigaret op. Als de lucifer kort zijn gezicht verlicht, zie ik tranen in zijn ogen.

‘Is er iets gebeurd?’ vraag ik. Zijn blik maakt me aan het schrikken.

Hij schudt zijn hoofd, maar ik geloof hem niet. Wij Perzen kennen te veel ellende om de wanhoop te weerstaan als die bij ons aanklopt.

‘Weet je het zeker?’ dring ik aan, en hij knikt.

Ik besluit hem met rust te laten, want zelf wil ik ook met rust gelaten worden als ik geen zin heb om te praten.

Een paar minuten blijft hij doodstil zitten, terwijl het gloeiende kooltje van zijn sigaret dichterbij zijn vingers kruipt. Dan fluistert hij: ‘Ze krijgt een huwelijksaanzoek.’

‘Wie?’ vraag ik, omlaagkijkend naar Zari. Haar ivoorkleurige voeten verstoren de reflectie van de maan op het water, waardoor die glinstert als vloeibaar goud.

‘Faheemeh. Van een man die een paar deuren verderop woont. Hij stuurt zijn ouders morgenavond naar haar huis.’

Het is alsof iemand de lucht uit mijn longen perst. Ik weet niet wat ik moet zeggen. Mensen die het nodig vinden om zich met andermans zaken te bemoeien, weten zelden wat ze moeten zeggen of doen. Ik vraag me af waaróm ze hun neus eigenlijk in andermans zaken steken, en ik doe net of ik de stadslichtjes bestudeer, die verspreid in de donkere verte twinkelen.

‘Wanneer heb je het gehoord?’ vraag ik uiteindelijk.

‘Toen jij vanmiddag wegging, liepen haar broers en ik naar hun tuin om wat koud water te drinken. Daar vertelden ze het.’

‘Was zij erbij?’

‘Ja.’ Hij staart naar de hemel om te voorkomen dat de tranen over zijn gezicht rollen. ‘Ze had een kan water en schonk net mijn glas vol toen ze het zeiden.’ Hij herinnert zich zijn sigaret en neemt een flinke trek. ‘Ik zat op een stoel en zij boog zich letterlijk over me

heen. Al die tijd bleef ze me aankijken. Ze knipperde niet één keer met haar ogen.’ Ahmed schudt zijn hoofd, en zijn lippen vertrekken tot een flauw glimlachje. ‘Ze was zo dichtbij dat ik haar adem op mijn gezicht voelde. Haar huid rook schoon – als zeep, maar dan lekkerder. Een van haar broers vroeg of ik hun zusje nog ging feliciteren, maar er kwam geen geluid uit mijn keel.’ Ahmed verzet zich niet meer tegen zijn verdriet en zijn tranen. Hij laat zijn peuk op de grond vallen en drukt hem met zijn schoen uit.

‘Ze is te jong,’ fluister ik. ‘Mijn hemel, hoe oud is ze, zeventien? Hoe kunnen ze nu een meisje van zeventien uithuwelijken?’

Ahmed schudt weer zwijgend zijn hoofd.

‘Misschien wijzen haar ouders hem af,’ zeg ik, om wat hoop in zijn hart te planten.

‘Haar familie is dol op hem,’ zegt hij met een bitter lachje, een volgende sigaret uit het pakje halend. ‘Hij is zesentwintig en afgestudeerd aan de universiteit. Hij werkt voor het ministerie van Landbouw en heeft een auto. Binnenkort koopt hij een eigen huis in Tehran Pars. Ze wijzen hem niet af.’ Hij steekt een sigaret op en reikt me het pakje aan. Opeens zie ik mijn vader voor me, die me strak en vermanend aanstaart met zo’n blik die meer pijn doet dan duizendmaal een draai om mijn oren. Ik schud mijn hoofd, ten teken dat ik bedank.

Kon ik maar iets voor hem doen, denk ik, kijkend naar Ahmeds verdrietige gezicht. Dit is een historische avond voor ons beiden: de eerste grote persoonlijke crisis in ons jonge leven. Verdrietig, maar eerlijk gezegd op een bepaalde manier ook spannend. Ik voel me er volwassen door.

‘Weet je hoeveel pijn dit doet?’ vraagt Ahmed tussen twee trekjes door.

‘Ik eh...’ Ik wil hem dolgraag helpen zijn verdriet te dragen. ‘Ik weet het alleen maar uit boeken,’ beken ik enigszins gegeneerd. Kijkend naar Zari’s tuin voeg ik eraan toe: ‘Maar ik kan me er wel een voorstelling van maken.’